

جىگەرلەنە العا ۋمىتلىپ، ئاقى سىتەپ، شىنايى اتقارپ، جۇڭگو ۋلگىسىندەگى وسزاماندىانغان باينىغولين وبلىسى تاراۋىن قۇلىشنا جازامىز

□ باينىغولين موغغۇل اۆتونوميالى وبلىستىق پارتكومنىڭ شۇجىسى

جالپى ۋماجىلىس رۇخىن داپەكتىلەندىرىپ، باينىغولين

وبلىسىنىڭ ەرەكشەلىكىتە يە جوعارى ساپالى دامۇ جو-

لمەن جۇرەمىز. جاڭا دامۇ ۇستانمەن تولق، دالەھ - ۋدال، جاپپايى داپەكتىلەندىرىپ، باينىغولين وبلىسىنىڭ بۇكىل شىينىياڭىداى، اسرەسە، وڭتۇستىك شىينىياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇنداعى نىسانالىق ورنىن ۋدال ئاۋىپ، وڭىرلىك ورنىن باسپىدىەن، بايلىق باسپىدى- ەن، دامۇ نەگىزىن تىپاناق ەتپ، جەرگىلىكتى جاعىدايە قاراي سىتەپ، ارتقىشلىقتى اسرىپ، كەمشىلىكتى تۇ- زەتپ، ۋئۇبىردى بەكەمدەپ، نەگىزدى كۇشەيتپ، كۇش - قۇات توپتاپ، جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگە- رىلەتۇدە نىڭ ناتىجەلەرگە قول جەتكىزەمىز. بىرىنىش- دەن، ەرەكشە كاسىپ سالاسىنىڭ باسپىدىەن ساۋلە- لەندىرىپ، ”نەگىزگى قوزغالتقىشى“ كۇشەيتۇ. اۆتو- نوميالى رايونىنىڭ 8” ۋىرى كاسىپ سالاسى شوغىرىن“ ورنالاسترۇمەن ىرىقتى تۇردە ئوعىسىپ، چارقلىق جاڭا قالاسىن جەنەكشى ەتكەن، كورلا ەكونوميكالىق - تەخنىكالىق اشۇ رايونى، شاڭكۇ جوعارى، جاڭا تەخنىكا كاسپىتەرىن اشۇ رايونى، بۇگۇر لايىشۇ ەنەرکا- سىپ باقشاسى سىياقتى باقشا رايوندارىن ترەك ەتكەن ”ۋبىر ۇيەك، كوپ ۋئۇيىن“ كاسىپ سالاسى شوغىرى اۇماعىن بەلسەنە قۇرىپ، قۇرىلمىى عىلمى، ەرەكشەلە- گى ايقىن، وزەكتى باسەكەلىك قۇاتى كۇشى كاسىپ سالاسى جۇيەسىن جەدەل قالىپتاسترامىز. 14” - بەس- جىلدىقتىڭ“ سوڭىنا جەنەتكىدە، مۇناي ھىمپيا ەنەرکاس- بى، جاسىل كەن كاسىبى سىياقتى ۋنىم قۇنى 100

مىلليارد يۇاننان اساتىن كاسىپ سالاسى شوغىرىن جانە توقماشلىق، كىيىم - كەشەك، جاڭا ەنەرگىيا سىياقتى ۋنىم قۇنى 50 مىلليارد يۇاننان اساتىن كاسىپ سالاسى شوغىرىن قالىپتاسترۇمعا كۇش سالامىز. ەكىنىشەدەن، اۋىل شارۋاشلىغىن دامىتۇدىنك نەگىزىن بەكەمدەپ، ”ورنىقتىرغىشتى“ بەكەمدەۋ. اسىتتى ورنىقتىرۇ، ماقتا- نى ساپالالىندىرۇ، جەمىس- جىدەك شارۋاشلىغىن كۇشەيتۇ، مال شارۋاشلىغىن گۇلدەندىرۇ. ەرەكشە كاسىپ سالاسىن جەبەۋدى ارقاۋ ەتپ، اسىتق ۋنىمىن ارتتىرۇ، وسى زامانىى ەگىمشىلىك، ەرەكشە ەگىمشىلىك، باعمىشلىق، ولشەمدى جاپىلاد- ترۇ، ئۇتاس تىزبەكتى جەتىلدىرۇ، ۇلگى كورسەتۇ، وركىبەتتى ورنىن قۇرۇ، كىرىستى ورنىقتى ارتتىرۇ، عىلىم - تەخنىكائى ترەك ەتۇ، اۋىل - قىستاق رەفور- ماسى، اۋىل - قىستاق قۇرىلىسى سىندى 10 ۋىرى جو- عارىلاتۇ ارەكەتىن ىشكەرلىيە اتقارپ، اۋىل شارۋاش- لىغىنىڭ تۇتاس كاسىپ تىزبەگىن جەتىلدىرۇدى، دامىتۇدى كورنەكتىلەندىرىپ، كورلا المۇرتى، چارقىلىق شىلانى، بۇگۇر اق ورنگى، يانچى وپپاتىندا- عى ”ۇش قىزىل“، سويس سىيىر، سويس قوي جانە ۋسۇت شارۋاشلىغى سىياقتى ەرەكشە كاسىپ سالالارىند- دا كولىەمدى ۇندىرۇدى، شوغىرلاندىرىپ تىپجارات جۇرگىزۇدى ىلگەرلىتەپ، اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ تىيىن جاتپالاپ، دارەجىسىن كوتەرۇدى جانە ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ۇنىمىدىلىگىن ارتتىرۇدى جەدەل ىلگەرد- لىمەتەمىز. ۇشنىشەدەن، ۋنىمىدى قارجى قوسۇدىڭ قوزغاۋشى كۇشىن ارتتىرىپ، ”قاينارلى قوزغاۋشى كۇشتى“ ارتتىرۇ. نەگىزدىك قۇرىلمىلارعا قارجى قوسۇ مەن ورتالىقتىڭ قارجى قوسۇنا يەك سۇبىۇدى كۇش سالا ئاتقانداپ، ”كاسىپ سالاسىنا قارجى قوسۇ“ مەن ”خالىقتق كاپىتالىدى“ وپىداعىداي سىتەپ، جالىپ قوسىلغان قارجىسى 320 مىلليارد يۇانغا جۇىق 274 ۋتۇ- يىندى كاسىپ سالاسى نىسانىن ارقاۋ ەتپ، نىساندار- دىڭ تىپاناقتانۇ مولشەرىن، زاپاستىڭ كادەگە جاراۋ مولشەرىن، جاڭادان جۇمىس باستاۋ مولشەرىن، قارجە- نىڭ ورنىدالۇ مولشەرىىن جاپپاي جوعارىلاتىپ، 10 مىلليارد يۇاننان اساتىن ”ۋىرى“ نىسانداردان ۋبىر توپىن كۇش سالا جەبەپ، جوعارى ساپالى دامۇعا ەمىرشەڭدىك كۇش ۇستەپ، ترەك ازىرلەيمىز. تور- تىنىشەدەن، شارۋاشلىق - ساۋدانىڭ دامۇ ورتاسىن سا- پالالىندىرىپ، ”نىڭ ەمىرشەڭدىك كۇشتى“ قاۋلاتۇ. ”بىرەگىي شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسى — ۋبىرىنىشى باسەكەلىك قۇات“ ۇستانمەن بەرىك ورنانىپ، شارۋا- شلىق - ساۋدا ورتاسىن ساپالالىندىرۇدىڭ، جوغارد- لاتۇدىڭ 3 جىلدىق ارەكەتىن ىشكەرلىيە اتقارپ، با- زارلانغان، زاڭمەن باسقارىلاتىن، خالىقارالانغان شارۋا- شلىق - ساۋدا ورتاسىنىڭ جالىپلىق رەفورماسىن تۇيىند- ەردە سىناق ەتۇدى بەلسەنە ىلگەرلەتپ، ۴ر سالا- داعى كورنەكتى ماسەلەلەردى قاتاڭ رەتتەپ - وڭاپ، مەملەكەت مەنىشىگىدەگى كاسىپورىندار باتلىدىقپەن سىتەپتىن، خالىقتق كاسىپورىندار باتلىدىقپەن اتوپىلايد- تىن، شەتەل كاسىپورىندارى باتلىدىقپەن قارجى قوسا-

”باسى 1 - بەتتە)

”جالپى جاقتان قاراعاندا، بۇكىل را- يوننىڭ قارجى قوسۇندا جالىپ تۇىلعالىق جاقتان ورنىقتى ارتۇ جاعىدايى بايقالدى“. اۆتونوميالى رايوندىق دامۇ جانە رەفورما كومپىتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ۋنۋار يىىرايىم بىلاي دەدى: مۇنىڭ ىنىشەدە تارباغاتاي ايما- عى، سانچى خۇيزۇ اۆتونوميالى وبلىسى، قاشقار ايماعى، ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسى قاتارلى 7 ايماقتىڭ (وبلىسى، قالا) قارجى قوسۇنىڭ ارتۇ سەرپىنى كۇشى بولپ، ارتۇ جىلدامدىعى بۇكىل رايونىڭ ورتاشا دەڭگىيە- ىنەن جوعارى بولدى.

ۋئۇيىندى نىساندار قۇرىلىسنىڭ اتتىن ەزگىلىن مىقتى يگەرۇ ۋۇشىن ىلە وبلىسى نىساندارعا (كاسپيورىن) قىزمەت ەتەۋدى سايكەستىرۇ گروۇپپاسىن قۇرىپ، وبلىس باس- شىلارى كەلەلى نىسانداردى باستاماشى بولپ كوتەرەمگە ىلپ، بوگەتتى كۇش سالا اشپ، قىيىن تۇيىندەردى شەشپ، ۋئۇيىندى نىسانداردىڭ ايپاق لىسىن جەدەلدەتۇىن بار كۇشپەن ىلگەرلىتەتتى.

”سونمەن بىرگە، قۇرىلىس جۇرگىز- شىلەر، ماشىنا جانە قارجى ۇسىنىلىم سەرپى- نىن ارتتىرىپ، اناعۇرلىم كوپ ناقتى زاتتىق قۇرىلىس مولشەرىن قالىپتاستىرۇدى ىلگەرد- لەتتى“. ىلە وبلىستىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىى، وبلىس باستىعى ەلشات تۇرسىنباي بىلاي دەدى: قازىر ىلە وبلىسىنداعى اۆتو- نوميالى رايونىنىڭ ۋئۇيىندى نىساندارنىڭ جۇمىس باستاۋ، جۇمىستى قالىپنا كەلتىرۇ سالىستىرمامسى %80تەن اسىتى.

ەنەرگىيا كاسىپ سالاسىنا قارجى قوسۇدى زورايىتۇ، دەم بەرۇ اسەرىن كۇشەيتۇ ەكو- نوميكانىڭ ارتۇىن ورنىقتىرۇداعى، ەنەرگىيا- مەن قامتاماسىز ەتۇ قابىلەتىن جوعارىلاتۇدا- عى ماڭغزدى شارا بولۇمەن بىرگە، ەنەرگىيا قۇرىلمىىن رەتتەۋدەگى، دامۇ تاسلىنىدە بۇ- رىلىس جاساۋداعى ۋنىمىدى تۇتقا.

”جەر - جەر شىينىياڭنىڭ ەنەرگىيا ۋسى جۇزىندىك جاعىدايىن تىپاناق ەتپ، ارتۇدى ورنىقتىرۇدى اناعۇرلىم كورنەكتى ورنىغا قويدى“، - ۋنۋار يىىرايىم بىلاي دەدى: سا- ياسات ۋنىمەن تولق ساۋلەلەندىرىپ، جاڭا ەنەرگىيا كاسىپ سالاسىن، كومىر، كومىر ەلەكتر نىسانىن، جاسىل كەن قۇرىلىسىن بەل- سەنە ىلگەرلىتەپ، ىشكى قوزغاۋشى كۇشى شىن مانىندە ارتتىرۇ كەرەك.

(باسى 1 - بەتتە)

بۇل باسىشى كادىرلاردىڭ قابىلەت ورەسى مەن قىزمەت ۋدىسىىن سىناۋمەن بىرگە، ۇيد- رەنگەندى قولدانا بىلەتىن تاماشا ۇيرەنۇ سىتىلى مەن شىنايى يگەرپ، ناقتى سىتەپتىن قىزمەت سىتىلى ارقىلى نازاربا ۇيرەنۇ جەتىس- تىكتەرىن امالياتتى ىلگەرلەتۇدىڭ سارقىل- ماس قوزغاۋشى كۇشىنە اينالدىرغان - اينال- دىرماماغىدىن دا بەينەلەيدى.

جۇمىس باسىندا ۋسى تىنىدىرۇ ارقىلى ماسەلەنى شەشۇدى ىلگەرلىنەتۇدە ۋسى تىندىرۇ ”ورنىنىڭ“ ۋدال بولغان - بولمىغان- دىغىنغا قاراۋ كەرەك. جۇمىس باسىندا ۋسى تىنىدىرۇ زاۋود، كەن كاسپيورنىدارنىدا دا، قىستاقناردا، كوشەلەردە دە بولادى، تۇپتەپ كەلگەندە، شەشۇشى ماسەلەلەردى يگەرگەن - يگەرەمگەندىكىنە، ماسەلەنى اناعۇرلىم جان - جاقىتلى، اناعۇرلىم ىشكەرلىيە تۇسىنە العان - المىاعاندىغىنغا قارايمىز، بۇل تەكسەرۇ - زەرتتەۋ سىندى وسى ۋبىر نەگىزگى ۇنەر- دى مىقتى، تولق يگەرگەن - يگەرەمگەندە- گىن سىنايدى. تاكاپپارلىقتى تاستاپ، بىلىكە سىيانىپ، بۇقارا اراسىنا، ۋندىرىستىڭ ال- دىڭغى شىبىنە بارغاندا عانا، ماسەلەنى باي- قاۋعا بولادى؛ جۇيە كوزقاراسىنا تاباندى بولپ، جالىپ جاعىداي مەن ۋشىنارالىقتى وپىداعىداي يگەرگەندە، باستى قايشىلىق پەن جاناما قايشىلىقتى ايقىن اىىرغاندا عانا، ماسەلەنىڭ تەتىگىن يگەرۇگە بولادى؛ قىيىن- شىللىققا قارسى اتتانىپ، ماسەلە شوغىرلانغان جەرگە، قىيىن ماسەلە تۇىلغان جەرلەرگە بار- عاندا عانا، تەكسەرۇ - زەرتتەۋ جەتىستىكتە- رىنەن قامال لىپ، قىيىنشىلىقتاردى جەڭپ، قىزمەتتى ىلگەرلەتۇدىڭ ۋسى جۇزىندىك ۇنىمىدىلىگىنە اينالدىرۇعا بولادى.

جۇمىس باسىندا ۋسى تىنىدىرۇ ارقىلى ماسەلەنى شەشۇدى ىلگەرلەتۇدە ”تاباندا تۇزەتۇ“ مەن ”ۇزاق ۋاقت ورناتۇ“ اراسىند- داعى قاتناستى وپىداعىداي ۋبىر جاقتى

تارىم وپپاتىنىڭ شۇنبەي مۇناي لايىىند- دا جالىپ 20 مىلليارد يۇان قارجى قوسىلغان تارىم وزەنى مۇناي اىىرۇ شەكتى جاۋاپكەر- شىلىك سەرىكتەستىگى مىللىيون تونىالىق دەڭگىيەدەگى ەپتىلەن نىسانى قۇرىلىسى قاۇىرت جۇرىلۇدە، كۇشار قالاسىنىڭ جەل، فوتوۋولت، جاسىل ەلەكترىن سايكەستىرىپ، جاسىل ەپتىلەن، پىروپىلەن سىياقتى كوپ تۇر- دەگى مۇناي ھىمپيا ۇنەرکاسىبى ۇنىمەردىن ۋندىرىپ، مۇناي - تابىعى گاز بايلىغىنىڭ ۋوز جەرىندە ۇغدەلىپ كادەگە جاراۋ سەر- پىنىن ارتتىرادى.

”تارىم وزەنى مۇناي اىىرۇ شەكتى جا- ۋاپكەرلىشلىك سەرىكتەستىگى مىللىيون توننا- لىق ەپتىلەن سىياقتى نىساندار اۆتونوميالى رايون دەڭگىيىندە بار كۇشپەن قولداۋعا جانە جوعارى دەڭگىيەدە ىلگەرلىتەتۇگە يە بولپ، ۋتۇرلى قىزمەتتەر تارتىپپەن ورسىتەتلىۇدە“. اقسۇ ايماقتىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىى، اكىمشىلىك مەكەمەسىنىڭ ۋالىيى ۋدىل ۋلى بىلاي دەدى: خاۋىپسىزدىككە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ العى شارتىندا كەلەلى نىساندار قۇرىلىسنىڭ كۇشەملەلىگىن جاپپاي جوعارىلاتىپ، جۇڭتاي جىنخۇي جىلىنا 300 مىڭ توننا BDO (بۇتادىول) ۇندىرۇ، كۇشار جاسىل سۇتەگى ۇلگى كورسەتۇ نىسانى سىياقتى ۋبىر توپ ۋئۇيىندى ەنەرگىيا نىساندارىن جەدەل ىلگەرلىتەپ، ايماقتىڭ، ۋسىپتى، بۇكىل شىينىياڭنىڭ ەكونوميكالىق دامۇىنا اناعۇرلىم كوپ قوزغاۋشى قۇات توپتايىمىز.

ەكىنشى، ۋشىنىشى ماۋسىم شىينىياڭنىڭ نىسان قۇرىلمىستارىنىڭ اتتىن ەزگىلى جانە شەشۇشى مەزگىلى ۋرى تۇتاس جىلدىق ەكونوميكالىق اۋقىمىنىڭ شەشۇشى مەزگىلى. ۋنۋار يىىرايىم مىنالاردى ۋبىلىدىردى: تۇتاس جىلدىق نىسانا - مىنىدەتتەردى كوزدەپ، خاۋىپسىزدىك تومەنگى شەگىن بەرىك ساقتاپ، ۋنىمىدى قارجى قوسۇدىڭ شەشۇشى رولىن اناعۇرلىم وپىداعىداي ساۋلە- لەندىرىپ، بۇكىل رايوننىڭ كەلەلى نىساندارد- نىڭ شوغىرلى جۇمىس باستاۋ دايىندىق قىزمە- تىن تىغىللىقتى سىتەپ، قۇرىلىس شارت - جاء- دايىن تىپاناقتاندىرىپ، كەلەلى نىسانداردىڭ جۇمىس باستاۋعا تىيىستىلەرىنىڭ مۇمكىندىد- گىنىشە جۇمىس باستاۋىنا، جاڭادان سالىناتىن نىسانداردىڭ 6 - ايدىڭ سوڭىنان بۇرىن جۇمىس باستاۋ سالىستىرمامىسىنىڭ %90تەن اسىتامغا جەتۇنە شىنايى كەپىلدىك ەتەمىز.

ەتۇگە دە كوڭىل ۇبولۇ كەرەك. جۇمىس با- سىندا ۋسى تىنىدىرۇ قىسقا ۋاقت ىنىشەدە ما- سەلە مەن قىيىنشىلىقتى جىلدام شەشۇدى ىل- گەرلىنەتەدى، سونداي - اق قىيىن ماسەلەلەر- دى شەشۇ ۋدىسى مەن تاجىرىيەسىن جىيىناق- تاۋعا بولادى، الايدا اۋەلگى مەخانىزمى مەن ۋدىستىڭ جاڭا جاعىدايە توتەپ بەرۇگە، جاڭا ماسەلەلەردى شەشۇگە جەتكىلىكىسىز كەكەندىگىن دە بەينەلەيدى، بۇل ۋۇشىن جۇمىس باسىندا جارىققا شىققان ۋدىسى پەن تاجىرىيەنى رەتتەپ، قوروتىندىلاپ، سول ارقىلى قىزمەت مەخانىزمىن ۇزدىكىسىز ساپا- لىسلاندىرۇ، كەمەلدەندىرۇ قاجەت، ال، بۇل دا نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەنى ۇزدىك- سىز تەرەڭدەتپ، پارتىيانىڭ جاسامپاز نازاربا- سىن قولدانىپ جاڭا جاعىدايلاردى زەرتتەپ، جاڭا ماسەلەلەردى شەشۇدە بولۇعا ۋتىستى مازمۇن بولپ تابىلادى.

شىينىياڭنىڭ سىترانەگىيالىق ورنىن كوزدەي وتىرىپ، جوعارى ساپالى دامۇ سىندى ماڭداي الدى مىندەتتى مىقتاپ ارقاۋ ەتپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇ- رىلىسىن، 8” ۋىرى كاسىپ سالاسى شوغىرىن“ تۇلالعاۋدى، وڭىرلەردىڭ سايكەستى دامۇىن جەبەۋدى، اۋىل - قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى جاپپاي ىلگەرلەتۇدى تىغىللىقتى تۇردە وپ- دىغىداي سىتەشۇ ۋۇشىن، ۴زىبىر ۋئۇيىندى قىزمەتتە جۇمىس باسىنا بارىپ ناقتى جاعىداي- دى تەكسەرۇ، قىيىن ماسەلەلەردى شەشۇ قاجەت، بۇكىل رايونىداعى ۴ر دارەجەلى پارتىيالى باسىشى كادىرلار سىتىلگە شىنايى بۇ- رىلىس جاساپ، الدىڭغى شەپكە ىشكەرلىيە بارىپ ماسەلەلەردى بايقاپ، ماسەلەلەردى شەشپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەنىڭ ۇنىمىدىلىگىن يەدىيانى بارنىشا ازات ەتۇدىڭ، قابىلەتتى بارنىشا جوعارىلاتۇدىڭ، سىتىلدە ۋبىرى بۇرىلىس جاساۋدىڭ، قىزمەتتى بارىند- شا تىپاناقتاندىرۇدىڭ جاندى امالياتىنا شىنايى اينالدىرۇ كەرەك.